

Den 9. november 2005

J.nr. ER 2005-6.1-155 dok.: 25

Program for høring om terapeutisk kloning og forskning i menneskelige befrugtede æg og fosteranlæg

**Afholdes på Christiansborg lokale 1-133 onsdag den 30. november 2005
fra kl. 13.00-15.00**

Motivering: Folketinget vedtog den 10. juni 2003 en tilføjelse til Lov om kunstig befrugtning, der lovliggjorde forskning i befrugtede æg *"Hvis forsøgene ved anvendelse af befrugtede æg og stamceller herfra har til formål at opnå ny viden, som vil kunne forbedre mulighederne for behandling af sygdomme hos mennesker."* Det fremgår af lovbemærkningerne, at der kun må benyttes fosteranlæg, som er blevet til overs fra kunstig befrugtning, og som ellers skulle destrueres.

Det vil altså sige, at det ikke er tilladt at fremstille fosteranlæg alene til forskningsformål, hverken ved almindelig kønnet befrugtning i et reagensglas eller ved hjælp af kernetransplantation – den såkaldte terapeutiske kloning.

Reglerne hviler altså på flere etiske antagelser. Næmlig dels at hensynet til beskyttelsen af fosteranlæggets liv kan afvejes mod andre hensyn, og at muligheden for at udvikle behandlinger mod alvorlige sygdomme kan veje tungere end hensynet til fosteranlægget. Dels at det er afgørende forkert at fremstille fosteranlæg alene med det formål at fremme forskning. Forskning på fosteranlæg må derfor alene ske på æg, der er fremstillet med et etisk acceptabelt formål, nemlig at ægget skal resultere i et barn, der bringes til verden.

I lyset af de sidste års forskningsresultater og den etiske debat herhjemme og i udlandet, vil Det Ethiske Råd gerne lægge op til en diskussion af disse etiske antagelser. Dertil foreslås følgende program for en eksperthøring for relevante Folketingsudvalg:

13.00 Velkommen, introduktion til programmet

- *Formand for Det Ethiske Råd, overlæge dr. med. Ole Hartling*

13.05 Status for stamcelleforskningen - er der behov for at kunne forske i kernetransplanterede ES-celler? Bioteknologiske muligheder i terapeutisk kloning

- *Professor Moustapha Kassem, Medicinsk Bioteknologisk Center, Odense Universitetshospital og Professor, dr.med. Thomas G. Jensen, John F. Kennedy Instituttet og medlem af Det Ethiske Råd*

Hvad kan embryoner skabt ved kernetransplantation, som ikke lige så godt kan opnås med fosteranlæg til overs efter kunstig befrugtning? Har fosteranlæg skabt ved kernetransplantation samme potentiale til at blive til børn, som fosteranlæg skabt ved kønnet formering? Metoder til at omgå forbud mod kernetransplantation (fx fusion based reprogramming). Er der behov for terapeutisk kloning i forhold til teknologiske applikationer?

Etik:

13.35 Forskning i menneskelige befrugtede æg er forenelig med respekten for det menneskelige

- *Lektor, ph.d. Klemens Kappel, medlem af Det Ethiske Råd*

Forskning i menneskelige befrugtede æg antages ofte at være i strid med fundamentale principper om at beskytte det menneskelige livs integritet og værdighed. Men faktisk forskning kan udmærket forenes med den beskyttelse af det menneskelige, som er etisk relevant. Derfor kan man godt på dette have en mere liberal lovgivning vedr. forskning i menneskelige befrugtede æg.

13.50 Fremstilling af fosteranlæg til forskningsformål er i strid med grundlæggende principper om respekt for det menneskelige livs integritet og værdighed.

- Professor, dr. scient. Peter Øhrstrøm, medlem af Det Ethiske Råd

Befrugtede æg og fosteranlæg er menneskelige liv, som er omfattet af det samme princip om respekt for den menneskelige værdighed og integritet, som bør omfatte alle menneskelige liv. Dette princip indebærer først og fremmest fysisk ukrænkelighed. Derfor bør man ikke give tilladelse til, at der fremstilles fosteranlæg med henblik på en forskning, som indebærer destruktion af menneskelige liv.

Lovgivning:

14.05 -14.20 Hvordan er terapeutisk kloning reguleret i europæiske og øvrige lande med stamcelleforskning?

- MD, PhD Line Matthiessen-Guyader, European Commission - DG Research

Artikel 18 i Bioetik konventionen siger, at dannelse af et befrugtet æg udelukkende til forskningsformål ikke tilladt. I Europa tillader Storbritanien, Belgien og Sverige forskning i kernetransplanterede stamceller. I USA er reglerne meget komplekse. Flere asiatiske lande tillader terapeutisk kloning.